

EVROPSKÝ PROJEKT „PARTNERSTVÍ MĚSTSKÁ MOBILITA“

František Kubeš, Jiří Vlček

Partnerství městská mobilita (Partnership Urban Mobility, „PUM“) je jedním z dvanácti tematických projektů nové iniciativy Evropské komise a členských států, evropských měst i zájmových organizací. Přímou navazuje na rámcový dokument nazvaný Amsterodamský pakt, který v roce 2016 komplexně definoval městskou agendu na úrovni Evropské unie a určil témata, kterým je třeba se prioritně věnovat. Výstupem PUM v roce 2017 bude akční plán, který nabídne evropským městům paletu opatření na místní, regionální a zejména evropské úrovni k rozšíření možností jejich udržitelného rozvoje na poli lepší regulace, financování a výměny informací.

Projekt Partnerství městská mobilita spolukoordinuje od 1. ledna 2017 Česká republika prostřednictvím Ministerstva pro místní rozvoj ČR spolu s německým městem Karlsruhe. Jde o významný úspěch, protože koordinátorská role je velice prestižní, ač zároveň znamená velký závazek. To, jak bude na městskou mobilitu z úrovně EU pohlíženo v blízké budoucnosti (i s ohledem na další programové období po roce 2020), ovlivní výstupy právě Českou republikou spolukoordinovaného partnerství.

PUM je reakcí na potřeby evropských měst, které se nacházejí v situaci, kdy jsou legislativa, financování i přístup a výměna informací zasazeny buď na unijní, nebo na národní úrovni. Samotná městská úroveň (včetně funkčního zázemí) s unikátními problémy i zkušenostmi jednotlivých měst byla dosud relativně opomíjena a nebyla předmětem integrovaného přístupu ze strany všech relevantních partnerů.

Doprava je významným prvkem ekosystému města, který jejich fungování (či nefungování) velmi ovlivňuje. Zároveň je v současném programovém období EU jednou z nejvíce podporovaných aktivit, ať už je to prostřednictvím Integrovaného regionálního operačního programu (řídícím orgánem je Ministerstvo pro místní rozvoj), tak Operačního programu Doprava (řídícím orgánem je Ministerstvo dopravy). Tvoří také významnou část urbánních integrovaných strategií (Integrované územní investice a Integrované plány rozvoje území).

Vedle městské mobility jsou dalšími tématy, která jsou chápána jako partnerství v rámci tzv. Městské agendy pro EU (partnerství vyjadřuje princip mnohaúrovňového řízení, při kterém se partneři z různých úrovní pravidelně scházejí, spolupracují na sebou odsouhlasených úkolech a věnují se bez ohledu na svou velikost a význam danému tématu se společným dlouhodobým prospěchem) například kvalita ovzduší, bydlení či městská chudoba.

Partnerství se skládá z celkového počtu až 25 členů / partnerů. Mezi 23 partnery PUM je zastoupeno pět členských států (Česká republika, Finsko, Kypr, Rumunsko, Slovinsko), deset evropských měst (např. Gdyně, Nijmegen, Burgas či Malmö), zástupci evropských institucí (EIB, Evropská komise) a zbývající partneři, kterými jsou zastřešující a zájmové evropské organizace (POLIS, ECF, Eurocities, CEMR) a pozorovatelé (zejména URBACT).

PUM bylo zformováno v průběhu roku 2016 na základě vyjádření zájmu o členství v něm a o jeho koordinaci a na základě specifických požadavků, jakými jsou např. rovnovážné geografické zastoupení států, měst a regionů EU. Právě Česká republika se společně s třisetisícovým bádenským městem Karlsruhe shodla na společném zájmu a ambicích vést toto partnerství mj. proto, že Karlsruhe je lídrem v oblasti městské mobility v Německu, zatímco ČR (prostřednictvím MMR a sítě zúčastněných partnerů – Ministerstva dopravy, Ministerstva životního prostředí, zástupců měst a organizací) se bude moci v rámci této mezinárodní platformy zasadit o vytvoření návrhů na řešení mnohačetných problémů českých měst a obcí v oblasti městské mobility. Ostatní partneři, kteří byli transparentním procesem vybráni slovenským předsednictvím EU ve spolupráci s Evropskou komisí a právě iniciátorem Městské agendy pro EU, Nizozemskem, budou na těchto cílech pod vedením ČR a Karlsruhe spolupracovat.

Oficiálně bylo Partnerství městská mobilita spuštěno dne 1. ledna 2017. Podstatným pro zdárný rozběh projektu bylo zahajovací jednání partnerství, které uspořádala Česká republika ve dnech 23. a 24. února 2017 v Praze. Další setkání partnerů se uskutečnilo 2. a 3. května v Bruselu.

Konečný cíl projektu, tj. vytvoření a schválení akčního plánu na všech relevantních úrovních a jeho případná implementace, jsou kroky, kterým nyní předchází specifikace předmětu zájmu, rozdělení prací na nižší hierarchické jednotky, tj. na pracovní skupiny a jim odpovídající pracovní balíčky.

Už samotné uchopení tématu městská mobilita a shoda na postupu prací, vydefinování priorit a zúžení zaměření celého projektu je první velkou výzvou pro koordinátory i partnery PUM, a proto v nynější fázi projektu probíhá zejména intenzivní komunikace na denní bázi v rámci řídicího týmu partnerství i se samotnými partnery, stejně tak jako se zainteresovanými stranami, které o tento projekt jeví zájem. V rámci ČR na aktivitách PUM spolupracuje s MMR jeho neformální poradní skupina (advisory board), ve které jsou zastoupeni reprezentanti českých měst věnující se městské mobilitě, zastřešující organizace, zástupci dalších rezortů státní správy a další odborníci.

Prvním z hmatatelných výstupů PUM bude na konci prvního pololetí letošního roku zveřejnění dokumentu nazvaného Orientation Paper, ve kterém dojde mj. k definování cílů a priorit partnerství, pracovních struktur a postupů, jimiž bude ve shodě se všemi partnery tento projekt po zbývajícím čas realizován. Veškeré oficiální výstupy Partnerství městská mobilita budou průběžně zveřejňovány na webové

stránce „Futurium“, provozované sekretariátem partnerství Městské agendy pro EU ve spolupráci s Evropskou komisí (www.ec.europa.eu/futurium).

V případě zájmu o další informace se lze obracet na Odbor regionální politiky Ministerstva pro místní rozvoj, konkrétně na autory tohoto článku.

Mgr. František Kubeš

Mgr. Jiří Vlček

Odbor regionální politiky MMR

MINISTRY
OF REGIONAL
DEVELOPMENT CZ

ENGLISH ABSTRACT

Partnership Urban Mobility, a European Project, by František Kubeš & Jiří Vlček

One of twelve thematic projects forming a new initiative of the European Commission, the member states, European cities and interest associations, Partnership Urban Mobility is a continuation of the Amsterdam Pact, a framework document that defined the urban agenda and its priorities at the European Union level for the year 2016. The outcome of Partnership Urban Mobility for 2017 will be an action plan with a wide choice of measures at the local, regional and European levels in order to support sustainable development in the fields of regulation, financing and the exchange of information.